

TANMENET

SZOLFÉZS

ALAPFOK „A” TAGOZAT 3. osztály

ÉVES ÓRASZÁM: 74
HETI ÓRASZÁM: 2

Dátum: Halásztelek, 2017. szept. 01.

.....
SZAKTANÁR

.....
MUNKAKÖZÖSSÉG VEZETŐ

.....
INTÉZMÉNY IGAZGATÓ

GÉCZY ANDREA – HALÁSZTELKI HUNYADI M. ÁLT. ISK., GIMN. ÉS ALAPFOKÚ MŰV. ISK.
2017-2018

A tanórán használt kiadványok:

Tankönyv:

Dobszay László: A hangok világa III.
Editio Musica Kiadó

Egyéb kiadványok:

Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. munkafüzet
Kodály: 333 olvasógyakorlat
Kodály: Bicíniumok
Sáry László: Kreatív zenei gyakorlatok
Mendölyné Kiss Cecília: Ide hallgass!
Bárdos Lajos: Kicsinyek kórusa

Az éves órakeret felosztása:

Éves óraszám: 74 óra

Heti óraszám: 2 óra

Témakörök	Óraszámok
Éneklés	25
Zenei készségfejlesztés	8
Elméleti ismeretek (hangközök, hangzatok, hangnemek)	4
Formaérvék fejlesztése	2
Zenei írás-olvasás	8
Rögtönzés	4
Zenehallgatás	10
Év végi ismétlés, vizsga	13
Összesen	74

SZOLFÉZS TANMENET

Óra	Dal (énekes anyag)	Téma	Zenei elemek	Készségfejlesztés	Zenehallgatás	Eszközök
Az évfolyam tananyaga Dobszay László: A hangok világa III. szolfézkönyv és Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. feladatgyűjtemény használatára épül.						
1-4.	A pilisi tiszta búza... Hej, rozmaring, rozmaring... Ez a lábam, ez, ez, ez... Megrakják a tüzet... Hej, tulipán, tulipán... Este van, este van... Madárka, madárka... Kormos Pistát Simontornyán... Hull a szilva... Gerencséri utca... A szántói híres utca... Erdő, erdő, de magos... Szép a gyöngyvirág... Megyen már a hajnalcsillag... Bach: Menuett Krieger: Menuett	Szemelvények éneklése az első évfolyam tananyagából. A helyes testtartás és éneklési technika gyakorlása. Mérőütés, egyenletes ritmus. Ritmusfelelgetős játék. Szolmizáció és kézjeleinek gyakorlása. A törzshangok hangjai, s azok vonalrendszerben való elhelyezése. A G- és F-kulcs írása.	Tá ti-ti, Tá szünet, félhang, egész hang, éles- és nyújtott ritmus, szinkópa Páros-páratlan ütem, ütemvonal, záróvonal, ismétlőjel. Tripódia, tükörritmusok, ostinato, mérőütés. ABC-s nevek Szolmizáció t1, k2, n2, k3, n3, t4, t5, k6, n6, t8 3/4-es, 4/4-es ütemmutató Váltakozó ütem	Mérőütés, belső mérés megéreztetése. Egyszerű ritmus-kétszólamúság gyakorlása ritmus-ostinato segítségével. Ritmusírás, ismétlőjel olvasásának gyakorlása. Dalfelismerés furulyázás alapján. A melódikus hallás fejlesztése, belső hallás fejlesztése. Szolmizációs nevek, kézjelek gyakorlása. <i>A törzshangok</i> neveinek ismétlése, s vonalrendszerben való elhelyezése. A G- és F-kulcs írásának gyakorlása.	A muzsika hangja c. filmből Dó-Ré-Mi dal.	Ritmushangszerek Füzet Furulya, zongora. Laptop, hangfalak, projektor Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. (Ritmusok – 1-5. ABC-s hangok – 1-10.)
5-7.	Erdő is van, makk is van... Este van, este van... Csillagok, csillagok... Édesanyám sok szép szava... Juhászlegény a határon furulyál... Hull a szilva... Hej, búra, búra, búbánatra... Hídló végén... Erdő, erdő, de magos... Aki szép lányt akar venni...	Népdalok éneklése szöveggel, szolmizálva, ritmusnévvel, s ABC-s nevekkal. Az abszolút rendszer gyakorlása. Rögtönzési feladatok éneklése. Szolmizációs feladatok belső hallással történő gyakorlása. Ének-zongorás feladat. Ritmusjáték, ritmusdiktandó. Transzponálás. Hangsorok ismétlése.	ABC-s nevek Szolmizáció Hangközők Hangsorok 3/4-es ütemmutató Váltakozó ütem	A szolmizációs és ABC-s nevek gyakorlása. Belső hallás fejlesztése. Zenei írás-olvasási készség fejlesztése. Ritmuskészség fejlesztése. Zenei memória fejlesztése.	Bartók: Mikrokozmosz V/127.	Tankönyv (7-13.o.) Ritmushangszerek Furulya Kodály: Bicinium Kodály: 333 olv.gyak. Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. (Szolmizáció – 1-5., hangközők – 1-5., hangsorok – 1-3.)

Óra	Dal (énekes anyag)	Téma	Zenei elemek	Készségfejlesztés	Zenehallgatás	Eszközök
8-9.	Régi táncdallamok	Régi magyar táncdallamok éneklése szolmizálva, ritmusnévvel, s ABC-s nevekkal. Tiszta intonációra való törekvés. Szolmizációs betű- és kézjelek gyakorlása. A diminuálás és augmentálás fogalma.	Hangnemek Hangközök 3/4-es, 3/8-os ütemmutató Diminuálás és augmentálás	Az írásos, a hallási és a hangszeres feladatok összekapcsolása. Intonációs és transzponálási készség fejlesztése. Belső hallás fejlesztése.		Tankönyv (75-81.o.) Zongora Kodály: 333 olv.gyak. Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. (Ritmusok – 11-14. kvintoszlop – 1-5.)
10-11.	Árok partján rakjál tüzet... Tisza partján elaludtam... Aki szép lányt... Tavaszi szél vizet áraszt...	Népdalok éneklése szöveggel, szolmizálva, ritmusnévvel, s ABC-s nevekkal. Dallamszerkezeteik összehasonlítása. Ritmusképletek felismerése hallás után.	3/4-es, 2/4-es ütemmutató Váltakozó ütem fī-hang Kvintváltás	Előadói készség fejlesztése. Rendszerező készség fejlesztése. Zenei íráskészség fejlesztése.	Tavaszi szél vizet áraszt...	Tankönyv (14-20.o.) Ritmushangszerek Zongora Laptop, hangfalak, projektor. Kodály: 333 olv.gyak. Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. (Hangközök – 6-10.)
12-13.	Szegény legény a prücsök... Mikor leány voltam... Szomorú fűzfának... /Mozaik Tk.: 9.oszt. 17.old./	Népdalok éneklése szöveggel, szolmizálva, ritmusnévvel, s ABC-s nevekkal. A <i>ta</i> hang megfigyelése. Moll hangsorok gyakorlása. Azonos alapú hangnemek gyakorlása. Modális hangsorok – a fríg hangsor meghatározása.	k3, n3, t4 Modális hangsorok Moll hangsorok Maggiore-minore. ta hang	Ritmikai és íráskészség fejlesztése. A <i>ta</i> hang megfigyeltetése. A fríg hangsor.		Tankönyv (21-24.o.) Ritmushangszerek Zongora Kodály: Bicinium Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. (Szolmizáció – 19-22. hangsorok – 4-5.)
14-15.	Régi magyar táncdallamok („ungaresca”-k) Édes rózsám, szívem kedvese... Síp rikoltson, húr szakadozzon...	Régi magyar táncdallamok éneklése szöveggel, szolmizálva, ritmusnévvel, s ABC-s nevekkal. A kvintkőr használata, hangnemek gyakorlása.	Ungaresca” dallamok 2/4-es, 4/4-es ütemmutató Kvintkőr Hangsorok 4#, 4b előjegyzésig	Zenei írás-olvasási készség fejlesztése. Szolmizációs készség fejlesztése. Az írásos, a hallási és a hangszeres feladatok összekapcsolása.	Bárdos Lajos: Régi táncdal	Tankönyv (82-93.o.) Ritmushangszerek Laptop, hangfalak, projektor. Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. (Hangsorok – 6-10. kvintoszlop – 6-10.)

Óra	Dal (énekes anyag)	Téma	Zenei elemek	Készségfejlesztés	Zenehallgatás	Eszközök
16-17.	A tamási sorozóra süt a nap... Jánoshídi vásártéren Ica, te... Hej, csillag, csillag...	Magyar, szlovák és orosz népdalok éneklése szöveggel, szolmizálva, ritmusnévvel, s ABC-s nevekkal. Az új stílusú népdalok stílusjegyeinek ismételése. A szekvencia gyakorlása.	Éles-, nyújtott ritmus Alkalmazkodó ritmus Váltakozó ütem 3/8-os ütemmutató Szekvencia	Hallásfejlesztés hangközfelismeréssel. Kézjelről kétszólamú hangköz éneklése. A szekvencia gyakorlása.		Tankönyv (25-34.o.) Ritmushangszerek Zongora Kodály: 333 olv.gyak. Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. (Szolmizáció – 11-14.)
18-19.	Által mennék én a Tiszán... Szánt a babám... Bújdosik az árva madár... A szennai lipisen, laponon... Erdő, erdő, erdő, marosszéki... Feljött már az esthajnali csillag... /Mozaik Tk.: 9.oszt. 19.old./ Híres decsi Horgas partján...	Népdal variációk dallamának megfigyelése hallás után. Transzponálás. Hangközlánc készítése. A szeptim hangköz tanulása. Modális hangsorok – a mixolíd hangsor meghatározása.	Variáció ta és fi-hang k7, n7 Modális hangsorok Hangközők	Zenei memória fejlesztése. Belső hallás fejlesztése. Zenei írás-olvasási készség fejlesztése.		Tankönyv (35-40.o.) Ritmushangszerek Zongora Kodály: 333 olv.gyak. Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. (Hangközők – 21-25.)
20-21.	Fakad a bodza, akad a rokka...	Francia dalok éneklése szöveggel, szolmizálva, ritmusnévvel, s ABC-s nevekkal. Ritmikai készségfejlesztés. Hangközők gyakorlása.	Páratlan lüktetés Hangközők	Intonációs készség, belső hallás fejlesztése. Ritmikai készségfejlesztés. Zenei írás-olvasási készség fejlesztése.		Tankönyv (94-106.o.) Ritmushangszerek Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. (Ritmusok – 21-25. hangközők – 11-15.)
22-23.	Által mennék én a Tiszán... Híres decsi Horgas partján... Fiumei kikötőben...	Népdalok éneklése szöveggel, szolmizálva, ritmusnévvel, s ABC-s nevekkal. Az új stílusú népdalok stílusjegyeinek ismételése.	Szinkópa Éles-, nyújtott ritmus 2#, 3b előjegyzés	Improvizációs készség fejlesztése. Ritmikai készségfejlesztés.	Által mennék én a Tiszán...	Tankönyv (41-44.o.) Laptop, hangfalak, projektor. Kodály: 333 olv.gyak. Bartók: Gyermeknek I/7., II/15. 17.
24.	Télapó itt van... Hull a pelyhes fehér hó... Suttog a fenyves... Pattanj, pajtás... Éjnyelvből fölzengő... Ember, ember, december...	Mikulás dalok éneklése szöveggel és ritmusnévvel. Dalfelismerés furulyázás alapján, ritmizálás. A 3/4-es lüktetés gyakorlása.	2/4-es, 3/4-es ütemmutató	Előadói készség fejlesztése. Dalfelismerés furulyázás alapján. A páratlan lüktetés gyakorlása.	Mikulás mix Ember, ember, december... /YouTube/ Mozart: 12 variáció egy francia gyermekdalra	Laptop, hangfalak, projektor. Furulya Ritmushangszerek

Óra	Dal (énekes anyag)	Téma	Zenei elemek	Készségfejlesztés	Zenehallgatás	Eszközök
25-27.	Röpülj, páva, röpj... Pista bácsi, János bácsi... Érik a szőlő...	Modális hangsorok - a dór hangsor meghatározása. A fríg és mixolid hangsor felismerése, hallás után és adott hangmagasságra való felépítése. A régi rétegű népdalok jellemzői.	Modális hangsorok	Belső hallás fejlesztése. Zenei írás-olvasási készség fejlesztése. Többszólamú éneklés gyakorlása.		Tankönyv (45-47.o.) (107-118.o.) Kodály: Bicinium Kodály: 333 olv.gyak. Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. (Hangsorok – 21-25.)
28.	Suttog a fenyves... Hull a pelyhes... Kiskarácsony, nagy karácsony... Éjmélyből fölzengő... Bartók: C-dúr rondo (Tk.: 185.o.)	Karácsonyi dalok éneklése zongora kísérettel. Dalok kottázása. A 3/4-es lökötés megérettetése. Dalfelismerés furulyázás alapján.	2/4-es, 3/4-es ütemmutató.	Tiszta intonáció, belső hallás fejlesztése. Dalok éneklése szöveggel és ritmusnévvel. Páros, páratlan lökötés megérettetése. Kottairás gyakorlása.	Karácsonyi dalok	Ritmushangszerek Laptop, hangfalak, projektor. Bartók: C-dúr rondo (Tk.: 185.o.)
29-30.	Hegedül a kiséger... /Mozaik tk.: 2. oszt. 25. old./	Dalok éneklése szöveggel, ritmusnévvel. Hangszerek csoportosítása. Hallásfejlesztés játékos feladatokkal. Hangszerek hangjai, énekes hangfajta felismerése.	Hangszerek, hangszercsoportok	Hallásfejlesztés a hangszerek hangjainak beazonosításával. Rendszerező készség fejlesztése.	Gryllus Vilmos: Hegedül a kiséger Zajok, zörejek, hangszerek hangjai. Zenei szemelvények. Harry Potter zene /YouTube/	Laptop, hangfalak, projektor. Mendölyné Kiss Cecília: Ide hallgass!
31.	Mikor leány voltam...	Dúr és moll hármashangzatok gyakorlása.	Hármashangzatok	Dúr és moll hármashangzatok gyakorlása.		Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. (Hármashangzatok – 1-10.)
32-33.	Mikor megyek Galícia felé... Sárgul már a fügefalevele... Házunk előtt, kedves édesanyám... Mégkötöm lovamat... Szomorú fűzfának... Elment a két lány...	Dalok éneklése emlékezetből. Népdalok éneklése szöveggel, szolmi-zálva, ritmusnévvel, s ABC-s nevekkal. Dór, fríg, mixolid hangsorok gyakorlása.	Tempo giusto Rubato 3/4-es ütemmutató.	Hallásfejlesztés. Zenei írás-olvasási készség fejlesztése. Ritmus készség fejlesztése. Zenei memória fejlesztése. Az írásos, a hallási és a hangszeres feladatok összekapcsolása.		Tankönyv (48-58.o.) Ritmushangszerek Kodály: 333 olv.gyak.

Óra	Dal (énekes anyag)	Téma	Zenei elemek	Készségfejlesztés	Zenehallgatás	Eszközök
34-35.	Szomorú fűzfának... Papp L.: 6 könnyű gyermekkórus	Hangnemek gyakorlása szolmizálva és ABC-s nevekkel 4#, 4b-ig. A háromféle moll hangsor gyakorlása. Dúr és moll dallamok hallás utáni felismerése. Dór, fríg, mixolíd hangsorok gyakorlása.	Hangnemek Hangsorok	Zenei memória fejlesztése. Az írásos, a hallási és a hangszeres feladatok összekapcsolása.		Tankönyv (59-71.o.) Ritmushangszerek Kodály: 333 olv.gyak. Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. (hangsorok – 26-30.)
36-37.	Szlovák népdal Trubadúr-dal (c-moll) Középkori dal (D-dúr)	Középkori dallamok éneklése szolmizálva, ritmusnévvel, s ABC-s nevekkel, végül szöveggel. Hangközök gyakorlása. Hangnemek gyakorlása szolmizálva és ABC-s nevekkel 4#, 4b-ig. Dúr és moll dallamok, hangközök hallás utáni felismerése.	Hangnemek 4#, 4b előjegyzésig Felütés Hangközök	Zenei írás-olvasási készség fejlesztése. Hallásfejlesztés. Többszólamú éneklési készség fejlesztése.		Tankönyv (119-128.o.) Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. (Hangközök – 11-15.)
38-39.	Fornsete: Nyár-kánon Csillag, napnál fényesebb...	Dalok éneklése szöveggel, szolmizálva, ritmusnévvel, s ABC-s nevekkel. A triola ritmus tanulása, gyakorlása.	Kánon Triola	Lapról olvasási készség fejlesztése. Belső hallás fejlesztése. Ritmuskészség fejlesztése.	Fornsete: Nyár-kánon	Tankönyv (129-139.o.) Laptop, hangfalak, projektor.
40-41.	Régi angol ballada	Rítmusdiktandó Dallamírás A szekvencia gyakorlása.	Szekvencia	Zenei írás-olvasási készség fejlesztése.		Tankönyv (140-141.o.) Zongora
42-43.	Enni, inni van csak kedved... Tölgyes bucka tövibe... /Mozaik Tk.: 9.oszt. 18.old./	Modális hangsorok – a líd hangsor meghatározása. Hangközök, hármashangzatok gyakorlása. A szűkített és bővített hármashangzat. Ritmusjáték zongorával.	Modális hangsorok Hangközök Szűkített és bővített hármashangzatok	Zenei írás-olvasási készség fejlesztése. Az írásos, a hallási és a hangszeres feladatok összekapcsolása.		Tankönyv (142-147.o.) Zongora Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. (Hármashangzatok – 11-15.)
44-45.	Elment a két lány... Indián lány... (kánon) Sapphikus iskola-dal /Rectius vi-ves.../ (243) Két francia népdal (244)	Népdalok és feldolgozások éneklése szöveggel, szolmizálva, ritmusnévvel, s ABC-s nevekkel. 4# előjegyzés gyakorlása.	3/4-es, 6/8-os ütemmutató. Felütés Kánon 4# előjegyzés Alla breve	Intonációs készség fejlesztése. Belső hallás fejlesztése. Zenei memória fejlesztése.		Tankönyv (148-150.o.) Zongora

Óra	Dal (énekes anyag)	Téma	Zenei elemek	Készségfejlesztés	Zenehallgatás	Eszközök
46-47.	Két angol dal (247) Byrd: La volta (249)	Hangnemek gyakorlása, a kvintkör használata. Dallamírás diktálás alapján.	Kvintkör Hangnemek	Zenei írás-olvasási készség fejlesztése.		Tankönyv (151-153.o.) Zongora
48-49.	Shakespeare: Rómeó és Júlia c. film betétdala (részlet) (251) Angol vadászdal (253) Angol táncdal hangszerkísérettel (255) Német népdal (260)	Műdalok éneklése szolmizálva és ABC-s névvel, tanári zongorakísérettel. Dallamdiktálás. Hangközök, kürtmenet gyakorlása. A k7 hangköz tanulása és gyakorlása. 4# előjegyzés gyakorlása. A 6/8-os ritmus tanulása és gyakorlása.	k7, n7 Kürtmenet Siciliano ritmus 4# előjegyzés Kis nyújtott ritmus Diminuálás és augmentálás	Belső hallás fejlesztése. Intonációs készség fejlesztése. Zenei írás-olvasási, intonációs készség fejlesztése.		Tankönyv (154-170.o.) Zongora Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. (Ritmusok – 26-30.)
50-51.	Sapphikus dal (289) Német népdalok kürtmenetes kísérettel (292)	Feldolgozások éneklése szöveggel, szolmizálva, ritmusnévvel, s ABC-s nevekkal. 4b előjegyzés gyakorlása. Improvizációs gyakorlatok. (294)	Modális hangsorok Váltakozó ütem Felütés 6/8-os ütemmutató Kürtmenet Szekvencia	A szolmizációs és ABC-s nevek készség szintű alkalmazása. Intonációs, improvizációs készség fejlesztése. A szekvencia gyakorlása.		Tankönyv (171-175.o.) Zongora
52-53.	Német népdal <i>szó-dó</i> basszussal (295) Svájci népdal (296)	Többszólamú éneklés. Dallamdiktálás. A modális hangsorok összefoglalása. Húsvéti népszokások.	Kürtmenet 4b előjegyzés Vezetőhang Kvintkör	Belső hallás fejlesztése. Zenei írás-olvasási készség fejlesztése.		Tankönyv (176-185.o.) Zongora Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. (Szolmizáció – 6-10.)
54-55.	A szántói híres utca... Az árgyéus kismadár... Jázmínbokor kihajlik az utcára... (Bárdos: Kicsinyek kórusa)	4b előjegyzés gyakorlása. Többszólamú feldolgozások éneklése. Dúr hármashangzat fordításainak gyakorlása.	Felütés 4b előjegyzés Kvintkör Vezetőhang Hármashangzatok	Intonációs, improvizációs készség fejlesztése. Előadói készség fejlesztése.	Kodály: Pünkösdlő	Zongora Laptop, hangfalak, projektor. Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. (Hármashangzatok – 31-40.) Bárdos Lajos: Kicsinyek kórusa
56-57.	Martini: Duett (318) Purcell: Rondo (319)	Szemelvények éneklése szolmizálva, s ABC-s nevekkal. A tanév során tanult hangközök összefoglalása. T-S-D funkciók.	Hangközök Kürtmenet Szekvencia Funkciók	Zenei írás-olvasás gyakorlása. Intonációs készség fejlesztése. Előadói készség fejlesztése.		Tankönyv (186-188.o.) Zongora

Óra	Dal (énekes anyag)	Téma	Zenei elemek	Készségfejlesztés	Zenehallgatás	Eszközök
58-59.	Angol tánc (321)	Kéttagú-, háromtagú-, rondo forma. A moll hármashangzatok fordításainak gyakorlása.	Periódus Egyszerű zenei formák Hármashangzatok	Zenei formaérzék fejlesztése. Hangszeres kíséret gyakorlása.	Hangszeres műzenei alkotások előadása a tanulók által. (323. 324.)	Tankönyv (189-191.o.) Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. (Hármashangzatok – 41-50.)
60-61.	Fornsete: Nyár-kánon Pál, Kata, Péter... Indián lány... Pista bácsi, János bácsi...	Kánonok éneklése. A tanév során tanult hangközők, hármashangzatok gyakorlása. A hármashangzatok fordításainak neve, felépítése.	Hangközők Hármashangzatok	Intonációs készség, többszólamú éneklési készség, rendszerező készség fejlesztése.	Fornsete: Nyár-kánon	Tankönyv (192-193.o.) Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. (Hármashangzatok – 51-55.)
62-74.	Aki szép lányt akar venni... (9.o.) Tavaszi szél vizet áraszt... (18.o.) Mikor leány voltam... (23.o.) Jánoshídi vásártéren... (26.o.) Híres decsi... (40.o.) Fiumei kikötőben... (44.o.) Röpülj, páva, röpj... (47.o.) Sárgul már a fügefá levele... (51.o.) Meggötöm lovamat... (56.o.) Elment a két lány... (61.o.) Édes rózsám, szívem kedvese... (84.o.) Fornsete: Nyár-kánon (134.o.) A szántói híres utca... (Bárdos: Kicsinyek kórusa)	Vizsgadalok éneklése. Elméleti ismeretek ismétlése. Kreatív zenei gyakorlatok végzése. Tanév végi vizsga.	Ritmusértékek, szolmizációs és ABC-s nevek. Kvintkör Vezetőhang Hangközők, hangnemek 4#, 4b előjegyzésig	Előadói készség fejlesztése.		Tankönyv Ritmushangszerek Zongora Sáry László: Kreatív zenei gyakorlatok Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. (Összefoglaló feladatlapok – 55-58.o.)